

Единъ брой 2 гроша

# ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДЪЛІЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ излъзува сѣка сѣбота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли меджидіета; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписувать до Н. Геневича, редактора и издателя на вѣстника. Въшнати настоятели отговарять за вѣстника. Подписката на спомоществованіята стави въ Ц/градъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

## ПО БЪЛГАРСКИЙ ВЪПРОСЪ.

Въ послѣдний брой на Турціѣ, ный казахмы че българский народъ може и трѣбува да смѣта върху правдѣтъ на правителството.

Довазателството на това са намира въ новото лице на работѣтъ и въ новѣтъ условія у които влѣзохъ българѣтъ.

Отъ послѣднѣтъ грѣцкы събранія, правителството са убѣди най добрѣ че патриаршіята нѣма намѣреніе да приеме царский фирманъ.

Отъ другъ странѣ прошеніята на тукашнѣтъ и въшны българѣ дадохъ да разбере на правителството че българский въпросъ неможе вече да са протака.

Прѣдъ това ясно израженіе на двѣтъ страни, Великий Визирь начерта своята линія на поведеніе.

Той каза на българѣтъ че владицѣтъ ще са завърнѣтъ отъ заточеніето си и че работѣтъ имъ ще са устрѣжѣтъ.

Той стоя на думѣтъ си. Нашѣтъ пастыры си додохъ и Приврѣмennyй българскы Свѣтъ са възстанови както си бѣше испрѣди.

Нѣ Махмудъ паша искаше да приеме единъ послѣденъ и категорическы отговоръ отъ патриаршіята прѣди да тикни работѣтъ по нататѣкъ.

Този отговоръ не са очаква много врѣме. Патриарха обяви ясно че неможе да отстѣпи нищо на българѣтъ до дѣто тѣзи послѣднѣтъ не са откажѣтъ отъ своѣтъ владицы.

Това нѣщо показва на цѣлъ свѣтъ най очевидна невъзможность за примиреніе на двѣтъ страни.

Прѣдъ тѣзи свѣтла невъзможность на примиреніе, едно протаканіе на българский въпросъ бѣше излишно.

За това миналыи вторникъ Великий Визирь испроводи едно тескере до патриаршіята, въ което ѣ обевява откровенно че българската Ексархія са състави.

Нѣмамы нужда да кажемъ че дядо патрикъ ще отговори на това тескере съ едно онергическо отказваніе.

Нѣ, прѣдъ нашѣтъ очи, това отказваніе не ще може да повреди въ нищо напрѣдъчнѣтъ ходъ на черковнѣтъ ны работы.

Има повече. То ще ускори избираніето на Ексарха. А тука лѣжи сичкѣтъ ключъ на работѣтъ.

Веднѣжъ Ексарха избранъ и припознатъ отъ царското правителство, ный мыслимъ че българский въпросъ са свѣршува.

За да сполучимъ сега това отъ насъ са изискувѣтъ тринѣща: умность, съгласіе и дѣятелность.

Като имамы тѣзи три нѣща наредата на черковнѣтъ ны работы може да са глѣда отъ днѣсъ още като сигорна. Нѣка бѣдемъ прочее умны, съгласны и дѣятелны.

## БЪЛГАРЫТЪ И ФЕНЕРЪ.

Нѣкои отъ мѣстнѣтъ вѣстници, като говорѣтъ за българский въпросъ са виждѣтъ като да не знаѣтъ че Българѣтъ сѣ са радували съ черковнѣтъ си самостоятелность до врѣмето на Абдулъ Хаида, въ което врѣме фанариотѣтъ, подпомогнати отъ патриархъ Самуила, сполучихъ да турѣтъ одного отъ своѣтъ едновѣрцы като първы драгоманинъ на царский Диванъ. Отъ това излѣзе унищоженіето на българскѣтъ религіознѣ самостоятелность въ полѣ на Фенеръ, или по-добрѣ да кажемъ, на етеритѣ които пѣлняхъ съ тѣзи срѣдства своѣтъ сандѣци и приготвахъ грѣцкото възстаніе.

При сичко това, Българѣтъ останахъ пакъ вѣрны на своя господарь Султана, и като испѣлнявахъ почтенно своѣтъ длѣжности и заплацахъ редовно данѣцѣтъ които длѣжихъ на хазнѣтъ, тѣи не прѣставяхъ да протестувѣтъ срѣщу нечутото грабителство на това духовенство което имъ са бѣше наложило отъ фанариотѣтъ.

Хатти-Хумаюна отъ 1856, който са изработи въ английското посолство съ помощѣтъ на турскѣтъ министри, на френский посланикъ, австрійский и английский, положи началата които трѣбуваше да пригвѣтъ въстѣржествованіето на праведнѣтъ сѣдѣна Българѣтъ. Инаистинѣ 3-ий членъ отъ Хатти-Хумаюна осигорява на сичкѣтъ христіанскы общины и другы правото да си имѣтъ свои черковны самостоятелны управленія съ единъ съборъ или свѣтъ избранъ измежду сѣщѣтъ общинѣ и съставенъ отъ духовны и миряне. И по силѣтъ на това са рѣши въпроса законно и конечно отъ царский фирманъ който даде воля да са нареди Българскѣтъ Ексархіѣ и В. Порта заповѣда да са свика една българска комисія за да изработи'и подложи на царското потвърденіе уставѣтъ на тѣзи Ексархіѣ.

Висогата Порта която знае какво право и на която сѣкы припознава мѣдростѣта, като повика христіанскѣтъ общины на единъ новъ животъ, тя измѣни вѣтхитѣ прѣимѣщества или привилегіи на патриархѣ по причинѣ на напрѣдѣка на свѣтлинѣтъ и на врѣмената. Дѣйствително, фирмана или берата за припознаваніето на патриархъ Антима V са измѣни, и ако нѣговый наследникъ Григорій VI нечая да прѣиме измѣненъ берата, не е по малко истинна че той стоя патрикъ безъ фирманъ тѣкмо както и сегашнѣтъ патрикъ Антимъ VI.

Това като е тѣи, трѣбува човѣкъ да бѣде много заслѣпенъ за да мысли и увѣрива че фирмана за установленіето на Българскѣтъ Ексархіѣ не былъ законенъ както исѣжѣтъ да кажѣтъ грѣцкѣтъ вѣстници, въдушевены въ това отъ невѣжеството или едпѣтъ страсть отъ най жалостнѣтъ. Сѣко друго тѣлкованіе е излишно, до толѣкъ

повече че, благодареніе на прѣдвидливостѣтъ и на високѣтъ мѣдростъ на Великий Визирь Махмудъ паша, рѣченнѣтъ въпросъ прѣвѣдно рѣшеніе споредъ правдѣтъ.

Неможе човѣкъ да са несмае отъ противоположнѣтъ която съществува между поведеніето на патриарха и поведеніето на царското правителство. Когато едина, достоенъ тѣш на голѣмѣтъ си оратъ Палата, са дѣржи силно у прѣстарелѣтъ идеи, В. Порта са отрече отъ тѣхъ за да са съобрази съ напрѣдѣка на човѣшкѣтъ духъ; и това отречаніе е до толѣкъ по похвално отъ нейнѣтъ странѣ щото унищоженѣтъ обичаи излѣзувахъ отъ самѣтъ прѣдписанія на корана. Тѣи са унищожиха харача, и наказаніята издадены противъ онѣзи които напушѣтъ вѣрата си, нѣщо което наистина е рѣдко между мусульманѣтъ, не са испѣлнѣтъ вече.

Тѣзи дѣла сѣ до толѣкъ краснорѣчны по само себѣ си щото не е нужно да ги разеснявами на онѣзи които бѣлнуватъ за великѣтъ идеи, които неможѣтъ да са извадѣтъ отъ фанатизма си и които исѣжѣтъ да потопѣтъ пакъ човѣчината въ тѣмнинѣтъ на невѣжеството и на варварството. За да развеселѣтъ Н. Свѣтѣйшество нѣкои искали, казвѣтъ, да го накарѣтъ да отиди да са разходи въ Англія, разходѣка която, ако не бѣхми по напрѣдъ убѣдени за лѣжливостѣта и смѣшнѣтъ на тѣзи увѣренія, нѣи щѣхми да му я честитимъ отъ се сърце. (Л. Т.)

## ВЕЗИРСКОТО ТЕСКЕРЕ И ПАТРИАРШЕСКИЙ ОТГОВОРЪ.

Миналыи вторникъ Великий Визирь отпрати слѣдѣющето тескере на грѣцкѣтъ патриархъ:

« Понеже вселенската патриаршія прави сичко което може за да докара едно расцѣпленіе между българский народъ и грѣцкѣтъ, нѣщо, което правителството сѣкакъ са е мѣчило да възбрани, царский фирманъ са полага въ дѣйствието и Българската Ексархія са съставлява.

« Сичката отговорность пада върху вселенскѣтъ патриаршія, която е докарала работѣтъ до тѣзи точка. »

Ето споредъ грѣцкѣтъ вѣстници смыслѣтъ на отговорѣтъ който е направила патриаршіята на горнето везирско тескере:

« Стараніята, желаніята и подвижѣтъ на патриаршіята сѣкога сѣ са съсрѣдотѣвали върху това, какъ да са прѣвари тая пропасть не вече между двата народа, за щото черквата непознава народности, нѣ между черквата и българѣтъ, и върху това какъ да възвърне размѣтенный миръ. За свидѣтелство на това служѣтъ толѣкзито устѣпки отъ черковѣтъ само и само за умиротвореніе, устѣпки чрѣзъ които толѣкзипѣти пожъртвѣта достоѣлнѣтъ си.

За свидѣтельство на това служи и съставлянето въ послѣдне врѣме на комисіѣ (въ патриаршіята) за да почене да работи за спокоженіе, когато българскій народъ докаже своето православіе. Нѣ понеже Высоката Порта пристъпи до изпълненіето на високото рѣшеніе (фермана), вселенската патриаршія оставя на неѣ отговорността за сичко що може да ся случи.»

Не е ли разуменъ патриаршескій отговоръ? Портата казва: «Вий съ вашето упорство и съ вашитѣ неправди докарайте двата народа до черковно раздѣленіе. Като виждамъ неправдѣтъ ви къмъ Българетѣ, азъ оставямъ послѣднитѣ да си сторѣтъ правдѣ и да си подновѣтъ черковнѣтъ независимостъ. Отговорността въ черковно отношеніе да бѣде ваша.» Патриаршіята отговаря: «Не, отговорността за това право рѣшеніе остава връзь правителството, защото то е дѣто рѣшава въпроса и изнебѣрва българетѣ чрѣзь едно отдѣленіе отъ патриаршіята. Явното доказателство на добритѣ намѣренія на вселенскій прѣстолъ е съставлянето на комисіѣ да приеме българетѣ въ подчиненіе, когато тѣ са повѣряютъ назадъ и са отрѣкѣтъ отъ правото си.» Така може да говори само боленъ чловѣкъ.

#### БЛАГОДАРИТЕЛНИ ПИСМА ОТЪ БЪЛГАРСКИТИ ЕПАРХІИ ДО БЪЛГАРСКИЯ СИНОДЪ ВЪ ОРТАКЮЙ.

**ПЛОВДИВЪ.** Прѣподобни отци, вашето архіерейско писмо отъ 11 того, което извѣствяше добрата новина за тържественното ви служеніе въ българската черкова при Балата възрадува прѣмногo благочестивити Българи отъ Пловдивската епархія.

Въ една таквазъ радостъ като неможемъ другоаче да изразимъ чувствата си, ний отправямы на Вышній, съ слъзи на очи, благодаренія и славословія за честитото свършваніе на борбата която поддържахмы за черковнитѣ наши правдини, и ний придружихмы тѣзи благодаренія и славословія съ топли молби за здравіето и благополучіето на любезнія нашъ господарь Султана и на славнитѣ нѣгови министри подъ крылото на които сѣ изпълнихъ най горѣщитѣ наши желанія.

Свършено съгласни върху нуждата на една рѣшителна постѣпка която трѣбуваше да тури единъ добръ край на черковніѣ ни въпросъ, ний ви благодаримъ, прѣподобни наши отци, за смѣлата постѣпка която направихте споредъ желаніето на цѣль народъ, като ръководите тѣи Българити въ спасителнія пѣтъ на избавленіето имъ отъ хумотѣ на една духовна власть която не познава нищо за свѣто въ свѣта освѣтъ вещественнитѣ интереси.

Вървете съ куражъ, както казва Давидъ, въ пѣтя на правдата и бѣдете увѣрени че до дѣто водите Христовото стадо на добро пасбище, вашитѣ овци отъ пловдивската епархія ще слушаютъ и ще слѣдуютъ съкоги гласа ви.

Като смѣтамы върху просвѣтената ваша бързина и върху патриотическитѣ чувства на комисаритѣ ни и на сичкитѣ наши цариградски Българи, ний са надѣвами че, безъ повече забикалка, вий ще прѣдставите на В. Порта най добритѣ причини върху пълното изпълненіе на царскія фирманъ, като изберете и наредяте Екзарха.

Като са прѣпорѣчвами на молитвитѣ ви, ний сми честитѣ да са нарѣчемъ съ най-

дълбока почетъ, на Ваши Прѣосвященства, най покорнитѣ чада въ Христа. — Слѣдуютъ до двѣсте подписа, между другитѣ, подписитѣ на първенцитѣ на които слѣдуютъ имената: Архимандритъ Дамаскинъ, Хр. Гешоглу, І. Груевъ, Каблешковъ, В. Милковъ, К. Икономовъ, Каратопракъ, Х. Аврадалъ, К. Неклевъ, Ст. Гешоглу, А. Малеевъ.

**ВАРНА.** Ний, долоподписани, върни подданици на Н. Ц. В. Султана, любезнія нашъ господарь, и духовни чада въ Христа на Ваши Прѣосвященства, ний са възрадувахмы прѣмногo, като са научихмы най-напрѣдъ по телеграфа и сетѣ отъ архіерейското ваше писмо за тържественното служеніе което сте направили по Богоявленіе въ народната ни черкова на Фенеръ, накарани въ това отъ нашитѣ цариградски съотечественници.

Тѣзи постѣпка на Ваши Прѣосвященства, като е слѣдствие на чувствата които въодушевяватъ нѣ само цариградскитѣ наши съотечественници нѣ и цѣль български народъ отъ широкото турско царство, отъ което правимъ неотлъчна часть, ний, варненски жители, удобрявами я отъ се сърдце.

И тѣи, като сми признателни къмъ славното наше правителство за правдинитѣ които даде съ царскія фирманъ на върнія български народъ, правдини, които бѣше усвоило гръко-фенерското духовенство, и които ни турятъ сега на равна степенъ съ другитѣ народи подчинени на царството, ний издигамы къмъ прѣстола на Вышній най топли молби за здравіето и благополучіето на милостивія и августивъ нашъ Баща и Царь Султанъ Абдуль Азиса, на когото прѣблагій Богъ да даде дългъ животъ за благополучіето на народитѣ които му сѣ са повѣрили отъ Провидѣніето.

Като цѣлувами съ благоговѣніе дѣшницитѣ ви, и като изражавамы смиренно сыновното наше почитаніе имами честь да сми, ваши духовни чада въ Христа. — (Слѣдуютъ подписитѣ.)

**СЛИВЕНЪ.** Ваши Прѣосвященства, Почитаніето и благоговѣніето което имами къмъ Васъ за сичкитѣ мѣжи които сте направили до сега за да придобиймы грабнатото наше свето право сѣ быди съкоги дълбоки. Мѣжното ваше положеніе и теглалатави трѣбуваше да намѣрѣтъ отзивъ въ наскърбенитѣ наши сърдца. Ако и да сми на единъ отъ най-далечнитѣ крайща на отечеството си, нашитѣ сърдца ви придружавахъ; и когато правителството, като са смилѣ за нашитѣ страданія, слушаше молбитѣ ни съ едно благовоително вниманіе, ний издигамы признателнитѣ си сърдца къмъ Бога и къмъ любезнія нашъ Господарь.

Това почитаніе и това благоговѣніе порастнахъ още повече когато са научихмы за постѣпката която сте сѣ рѣшили да направите, като са основавахте върху придобити вече права, и като турихте край на този черковенъ въпросъ който докара нѣравственното пропаданіе на народа ни. Ний очаквахмы отъ много врѣме насамъ една таквазъ постѣпка и неможахмы да разберемъ щаденіята ви къмъ патриаршіята. Нашата съвѣсть е чиста; кой каквото ще да казва: никой не може да ни нарѣче схизматици, защото ний не сми са отдалечилитѣ съ една іота отъ православната вѣра; напротивъ ний заслужавамы похвали за блго разуміето съ което са отнѣсвахмы до сега.

Днесъ радостъта ни като е голѣма, ний бързами да ви благодаримъ за сичкитѣ ви трудове, и най много за тѣзи послѣдня послѣдня постѣпка. Честитимъ ви, прѣлюбезни братія, дѣто стояхте до края върни на интереситѣ на народа. Бѣдете увѣрени че часа е дошелъ въ който сѣки ще приѣме спорѣдъ дѣлата си. Като приѣмите искреннитѣ наши благодаренія, позволете ни да ви кажемъ слѣдующитѣ думи които могатъ да ви служатъ за насърченіе: Работете рѣшително и СПОРЕДЪ ЗАКОНИТИ НА МѢСТОТО, и мислете че имате отдрѣ си единъ народъ който живѣе и който познава вече кое е праведно и кое не; който не ще стои никоги храднокрѣвенъ къмъ постѣпкитѣ ви и ще защищава до край сичко което направите въ негова полза. Това е желаніето на народа. А ний, членове отъ общината, като ви искамы смиренно благословіята ви, имами честь да сми ваши покорни чада и слуги. — (Слѣдуютъ подписитѣ.)

**БИТОЛЯ.** На Святія Български Синодъ въ Ортакюй, Приехмы синодалното ви писмо отъ 15 мисалаго, въ отговоръ на въпроситѣ които имахмы честъта да отправимъ на Святія Синодъ върху състояніето на нашата черква която е на пѣтъ да са състави.

Ний сми твърдѣ признателни на Светія Синодъ за благоволеніето което има къмъ насъ като ни почете съ единъ брѣзъ отговоръ въ който ни ублажава за миналитѣ празници; нѣ ний немомемъ да укриймы почудваніето си като видѣхмы че това архіерейско писмо, по свонти общи израженія, е направено повече за да ни похвали нежели да ни освѣдоми; тѣи тѣи щото, далечъ да удовлетвори желаніята на народа и да успокои духоветѣ, то възбуди още повече любопытството ни и породи въ насъ голѣми безпокойствія; понеже презъ облака на добри думи, са евѣва нѣщо неутишнѣтелно, и което кара да ся съмнявами до нейдѣ за народното си бѣдѣще, защото това бѣдѣще, още при рождѣніето си, са осжда да чака своето развитіе отъ великодушіето на патрика.

И тѣи дипломатическיא языкъ на светія Синодъ може повече да успива дѣца нежели да извѣствява и да научява единъ народъ който са интересува да знае хода на свонти работи.

Ний неможемъ да разберемъ защо почетното събраніе въ Ортакюй отбѣгнува съ толкозъ вниманіе да ни дава ясни и точни свѣдѣнія върху разискуваніята си съ патрика и зацо налага мълчаніе на българскитѣ вѣстници отъ столицата. Съ това ний сми принудени да правимъ съкакви прѣдположенія които не сѣ сичкитѣ въ негова полза. Истина че Българитѣ не сѣ опълномошили товѣ събраніе да прави каквото ще съ сѣдбата имъ; но понеже комисіята си присвои тя сама тѣзи власть, нѣка я извършва поне съ достоинство за да остави добро име за сѣбѣ си на потомцитѣ ни.

Светія Синодъ има добрината да ни съобщѣ миѣніето на патрика върху Пелагонійската епархія отъ която правятъ часть и околноститѣ на Прилѣпъ и Битоля. Това съобщеніе е за насъ много важно, защото то ни интересува на право. Едно таквoзъ разглобеніе на Пелагонійската епархія не може да бѣде: 1-о Защото то не са позволява отъ фирмана на Султана, на ко-

гото волята е по висока отъ волята на патриарха; 2-ро Защото тѣзи епархія са населява отъ Българи, на които числото заминува десетъ пѣти онова на сичкити други народности събрани наедно; 3-о Защото българското население отъ речениити околности са отрѣче съ години да припознава фенерскія началникъ и пѣговити министри. Общини, черкови, училища, сичко е отдѣлено въ Битоля тѣй както и въ Прилѣпъ между Българи и гърци, ако може да са каже че има въ тѣзи градове гърци. Това отдѣленіе съществува по дѣло, и не остава друго освѣнъ да са утвърди юридически съ приспособленіето на 10-й членъ отъ царскія фирманъ. Слѣдователно, Н. Святѣйшество ще припознае ще-не-ще присъединеніето на сичката пелагонійска епархія на Ексаріята, присъединеніе което са е направило отъ самата сила на работити, на което нищо не може да противостои.

Ний считамъ тука за наша длъжностъ да напомнимъ още веднѣжъ дѣто трѣбува че ако бы за зла честь да ни подчинятъ пакъ на фенерскія прѣстолъ, нѣ само ний нѣма никога да са съгласимъ на това подчиненіе, нѣ още ний стоваримъ върху тѣзи, които быхъ ни тикнали нататѣкъ, отворността за сичкити лоши сѣтнини които може да има едно таквотъ рѣшеніе.

Като са прѣпорѣчваамъ на вашити молитви имами честь да сми, на Ваши Прѣосвященства, най покорнити чада. (Слѣдватъ подписити.)

**ПИРОТЪ (Шарбюй).** Отъ вашето послѣдне писмо до Н. Прѣосвященство владыката ни Г. Партенія, ний са научихми че слѣдъ като сте исчерпали сичкити възможни срѣдства, споредъ заповѣсти на царското правителство, за да достигнете на едно праведно споразумѣніе съ патриаршіята върху рѣшеніето на черковнія ни въпросъ, и като не сте можли да направите заблѣжителнити по лѣкоуміето си наши противници да ви разумѣятъ, вий сте са рѣшили, съгласно съ нашити цареградски съотечественици да служите на Богоявленіе, като полагате тѣй край на нашія толкосъ сплѣтенъ въпросъ.

Новината за тѣзи смѣла и мъдра мѣрка напълни нашити сърца съ радостъ, и ний одобряваамъ тѣзи постѣпка направена въ полза на нашія народъ.

Като ви благодаримъ за сичкити трудове, които сте положили до сега за това народно дѣло, имаме честь да бѣдемъ на Ваши Прѣосвященства най смиреннити духовни чада. (Слѣдватъ подписити.)

**БИТОЛЯ.** Най послѣ, ний бѣхме доста честити да са научиме отъ Светія Синодъ че неговитѣ членове служили въ народната ни черкова на Фенеръ и че Царското правителство одобрило това сторено дѣло, което ще ни позволи да постѣпимъ за избиранието на Ексарха.

Сѣки разумѣва колко голѣма е была радостъта на братіята въ Македонія, като сѣ научили тѣзи новина; обезсърчени до единъ чясъ, тѣ зачнахъ надѣжда за едно по-добро бѣдѣще. Въ тѣзи първа стѣпка на Ексархіята къмъ нейното развиваніе, тѣ почерпахъ новы силы за да напѣрѣднатъ въ дѣлото на освобожденіето на Българити отъ хумотя на грѣцкіятъ клиръ и въобще на еллинизма.

Поведеніето на Светія Синодъ, въ този случай, показва тактъ и мъдростъ. Слѣ-

дователно като не намираме думи за да похвалимъ дѣятелността и рѣшителността, които показяхъ нашити прѣподобни пастыри въ управленіето на духовнити работи на народа, намъ не остава освѣнъ да молиме Бога за тѣхното здравіе и за здравіето на сичкы онѣзи, които въ гѣхнити грижи за общото добро не ни забравятъ.

За едно съ това писмо, ний ви испращаме и едно друго за царското правителство, като молимъ Светія Синодъ да благоволи да го връчи и прочее.

(Слѣдватъ подписити.)

**ИЗВОДЫ ОТЪ ДОПИСКЫТЪ НА „ТУРЦИЯ.“**

**ЯМБОЛЪ.** Една дописка отъ този градъ оплаква ямболската община за онѣзи страшны разстройства, които сѣжъ иж сполѣгли огкакъ е стѣпилъ отецъ Милетій въ този градъ. Несъгласіе, раздѣленіе и разстройство на сичкитѣ общы работи и на училищата, това сѣжъ плодетъ на Мелетіевата дѣятелностъ въ Ямболъ.

Дописника нарича този лапни-коматъ глумавъ, горделивъ и раздорливъ. Нѣ това оцѣненіе не е ли твърдѣ късно?

**ВЕЛЕСЪ.** Отъ този градъ са оплакватъ, че читалището было на разстройство, прѣди еще да почене да дѣйствува. Въ четири-мѣсячното си съществуваніе то не извършило нищо друго, освѣнъ да са пасити на този свѣтъ и да поиска да прѣмине пакъ въ небитіе. Дописката казува, че сичко това става, защото членовѣтѣ са каратъ помежду си и не могатъ да са съгласѣтъ въ нищо. Тя прибавя, и ний потвърдяваме, че твърдѣ жално ще бѣдъ, ако са затвори това заведеніе, отъ което са чакаше толкози и което има важны задачи да изпълни по тѣзи мѣста, по Велешко.

Сърбската пропаганда е прострѣла своитѣ мрѣжи дори до Велешко и сега наскоро двама учителя сѣжъ проведени отъ нежъ да учителствуватъ единѣтъ въ Бащино село, другиятъ въ Богумила. Срѣщу този неприятель читалището трѣбаше да са въорѣжи силно и да са мъчи да го побори. Така и бѣше изгласено отъ начало; нѣ пуститѣ несъгласія оставятъ добрата цѣль неиспълнена и учрежденіето незакрѣпено. Не само тая главна цѣль остава безъ изпълненіе, лошото и полуразстроеното състояніе на читалището не му допуша да послужи и на другитѣ си по малки задачи. Градскитѣ училища иж сѣжъ наредени както трѣба; по селата училищата освѣнъ дѣто страдатъ отъ голѣми недостатѣци и нужды инатъ нужды отъ по-добры учителя и отъ едно прѣустройство; по много села еще нѣма училища: длъжностъ бѣшъ на читалището да са гриже за исцѣреніето на сичкы тѣзи болки и за възможното удовлетвореніе на сичкы тѣзи нужды. За зла честь сичкитѣ ни надѣжды на читалището са излѣгахъ и са разлѣтѣхъ като прахъ.

Дописника ни има право да са оплаква отъ лошото състояніе на читалището. Нѣма по-жално и по долне нѣщо отъ тѣзи кавги по читалищата за първенство или за мѣня. Защото двама господиновци инази за нѣщо различни мѣнїя, тѣй прѣпочитатъ да съсицѣтъ читалището, нежели да позволѣтъ да стане единъ работѣ споредъ мѣнїето на противника. Нѣ умъ ли е това? Тѣй ли са върше работа? Ний оплакваме Велешкото читалище заедно съ дописника си и сѣ жалостно сърдце му заблѣжваме, че е и глумаво за велешкитѣ млади и пагубно за българщинятъ по тѣзи мѣста да са каратъ тѣй за нищо и никакво, когато ний прѣдстоѣятъ толкози важны и благородны задачи.

**ОРѢХОВИЦА.** Отъ този градъ ни блѣжжатъ, че гражданѣтѣ вече са примирили помежду си и сега сичко ставало съ съгласіе. Дописникътъ хвали учителя Радославова за единъ сказкъ, който той държалъ въ читалището на 10 Јануарія и който была: Върху религиѣтъ въобще и за позывѣтъ на христїанството въ частности.

**РУССЕ, (Изъ Куріе д'Оріанъ).** Скандалътъ на българската камбана, който заплашаваше да земе голѣми размѣры сѣ уравни; понеже Валіята са вили че оставя прѣдубѣденїята които инаше въ пристиганіето си. Тѣй, падѣване са, че въ прочутата распря, която трае отъ много мѣсяци

насамъ, той ще отдаде право на праведнитѣ оплакванїя на локачената страна, и въ полза на която говори общото мѣнїе, безъ да са поведе отъ пѣккои лица, които искатъ да го лѣжатъ.

Русненскитѣ българи видѣхъ съ благодареніе Ахмедъ Расимъ паша да присѣтствува на угощеніето, което са направи отъ Хаджи Атанаса, българскы първенецъ въ градътъ ни, по случай на голежтъ на дѣщеря му. Валіята, за да направи българтѣ да забравятъ прѣдубѣденїята, които той имаше къмъ тѣхъ по врѣмето на пристиганіето си, накара слугитѣ си да донесѣтъ отъ копанѣтъ му една дузина великолѣпны сребърны полюлѣци, за да украсѣтъ сѣ тѣхъ садата на балѣтъ. Тѣзи деликатеція угоди много на българтѣ отъ двата пола, на които числото бѣше до стотина души, и които не желаятъ друго освѣнъ да са поминуватъ добръ съ главниятъ управитель, на когото оцѣняватъ правителственната способностъ. Валіята показа прѣвъ тѣзи вечера едно расположеніе твърдѣ весело и твърдѣ съобщително: И когато белгійскитѣ консулъ, мисля, му каза: «Ваше Прѣвъсходителство освѣтлявате българтѣ съ свѣтлинитѣ си» той са засмѣ отъ тѣзи шегя.

**ОБЩОТО СЪБРАНИЕ ВЪ ПАТРИАРШІЯТЪ И МѢСТНЫТЪ ВѢСТНИЦЫ.**

**ФАРЪ ДЮ БОСФОРЪ,** грѣцкы органъ. Известеното засѣданіе стана вчера въ патриаршіятъ подъ прѣсѣдателството на Н. Святостъ Антима VI; сичкитѣ владыци и архимандриты, които живѣхътъ въ Цариградъ, тѣй както и бывшій патриархъ Григорій и много мїряне присѣтствувахъ на това събрание. Слѣдъ прочитаніето на протокола, патриарха поѣ думата и изложи цѣльта на събранието което бѣше, както сѣки знай, да разглѣда каква линія на поседеніе трѣба да са държи отъ черковятъ въ българскый въпросъ. Съ тѣзи цѣль Тяхна Святостъ Григорій VI и Антимъ VI изложихъ работитѣ които станахъ сега напоследно. Дерконскый владыка и Кесарійскый и архимандритъ Іоанъ, професоръ въ богословското училище, казахъ че българскый въпросъ може да са развърже само отъ единъ вселенскы съборъ.

Сетнѣ Г. Димитраки Аристрахи осѣди енергически българскитѣ шиванїя, които отдаде на вліяніето на панславизма, и заключи че Вис. Порта, трѣбува да даде едно свѣтло удовлетвореніе на патриарха за обидѣтъ която са е направила на Черковятъ; че патриарха не трѣбува никога да склони да отвара пакъ прѣговори съ отлѣченитѣ, които сѣжъ по дѣло схизматицы, и че, ако са случи това, той трѣбува по-добръ да затвори черковитѣ и да даде ключовитѣ имъ на правителството нежели да са унижава като услови пакъ пѣтекитѣ на миналото.

Послѣ това Калияди ефенди подаде слѣдѣщото прѣдложеніе: «Вселенскый патриархъ обявлява «че е готовъ да захване пакъ, за примирненіе на «единъ чясъ отъ овцѣтъ си, прѣговоритѣ за да «развърже българскый въпросъ споредъ святѣ «тѣ каноны на черковятъ, когато българскый на- «родъ было на право, было чрезъ законны прѣд- «ставители, са отпраща до патриаршіятъ за да «осѣди публично и официално винитѣ на тѣзи не- «достойны владыци и да припознае, съ дѣла, вла- «стѣта на святитѣ каноны които управляватъ ис- «точната черкова. Инакъ, и ако Българитѣ у- «поретвуважтъ, като искатъ рѣшеніето на рѣчен- «ный въпросъ, вселенската патриаршія ще са от- «нѣсе до цѣль Черковѣ.»

Това прѣдложеніе са удобри еднодушно, и една комисія са опрѣдѣли тутакси за да бѣде готова да влѣзе въ прѣговори съ отлѣченитѣ като тукъ изпълнитѣ горнитѣ условия.

Тѣзи комисія са съставя отъ Димотишкый владыка, дерконскый и отъ архимандритѣтъ Гика, Врѣніосъ и Германосъ Автонидисъ.

Засѣданіето, което са отвори по 5 часа сутринѣта са развали по 12 часа вечерѣта.

Прѣвъ разискуваніето, българскый врачанскы владыка поѣ думата и изложи че българскый народъ е съвършено невиненъ въ сичко което са кове въ българското събрание на Ортакой; че той е до толкосъ прѣдѣнъ на вѣрѣжъ си што никоги не посвѣгнува на съществуваніето на великѣтъ черковѣ, и, стига само окрѣжното писмо на патриаршіятъ да отиде въ цѣль Българіѣ, ний ще видимъ тѣзи чада на Черковятъ да протестуватъ срѣщу постѣпкитѣ (!?) на тѣзи които са сѣби-

ржъ на Ортакъ за да работятъ ушь въ ползкъ на единъ народъ който не знай нити че съществуватъ (!?).

**ЛЕВАНТЪ ХЕРАДЪ**, англо-френскы вѣстникъ. Този вѣстникъ обнародува единъ членъ въ който като са очудва прѣмнога на неразумното рѣшеніе направено въ общото събрание на патриаршіята, казва:

Понеже нити правителството нити Българитѣ не могатъ да пріематъ рѣшеніето на патриарха, сѣкы прѣговоръ за напредъ трѣба да се скъса и В. Портъ трѣбува да наложи на двѣтъ страни погодата на царскій фирманъ, върху една основа, която са е пріѣла отъ начало още отъ двѣтъ страни. Защото, при съобщеніето на царскій фирманъ на патриархъ Григорія ако и Н. Святость да откаже да го пріѣме, А'али паша можа да отговори че «испаша онова което мисляше да «сж зрѣніята на Н. Святость, избѣнени въ нѣкои «подробности по внушеніето на смесенятъ комасія която са опрѣдѣли отъ В. Портъ и отъ «странитѣ за да развърже мѣчпотіята.»

..... Патриарха ще откаже, стестественно, да припознае Ексарха, пѣ този послѣдній, веднѣжъ избравъ споредъ фирмана, и формално припознавъ отъ правителството, ще бѣде по право и по дѣло, началникъ на единъ черковъ който не ще бѣде по малко независима ако и патриарха и нѣговый синодъ да могатъ да я обезвѣт за «схизматическя.» Сега, когато едно искрено пріеманіе на фирманъ ще прѣпази още патриаршеската власть, едно бесполезно противеніе на този декретъ ще съспни нѣ само послѣдната дия на патриаршескятъ власть надъ отлжвицитѣ, нѣ то ще породи единъ неисчерпаемъ изворъ за нрѣпирны между двѣтъ страны на населеніето, нѣщо което, навѣрно, не ще ползува нѣравствено и вещественно нити Българитѣ, нити Гръцитѣ.

**ЛЕВАНТЪ ТАЙМСЪ**, Англо-френскы вѣстникъ. Смѣсеный (Гръцкы) Съвѣтъ ся събра вчера на Фенеръ за да разискува върху отговора, който трѣбаше да направи на тескерето съ което В. Портъ извѣсти на патриаршіята рѣшеніето че отстѣпниитѣ на Българскій народъ фирманъ ще ся положи въ дѣйствиѣ.

Около тридесетъ владыцы и шестдесетъ мръяне присѣдствували на туй събрание. Засѣданіето, научаваме ся, было дълго и бурно. При сичко туй сѣкы ся виждалъ да разбира отъ самъ себе си че патриаршіята, да ся закрыла изпово задъ «нонъ посумсѣ» бы было тозъ пѣтъ твърдѣ прекалено. Нѣ имало сѣждо тѣи едно силно отвратеніе за отстѣпваніе. Въ тѣзи обстоятелства събрание не намѣрило спасеніе другадъ освѣнъ да търси да печели врѣче. Срѣдството на което то прибѣгнало было да поддигне единъ предварителенъ въпросъ за «каноническятъ мѣчпотіжъ» да ся припознайтъ тримата непокорны владыцы, които ако и да ся завърнали отъ заточеніе, стоятъ още подъ удара на изверженіето. В. Портъ ги опрости нѣ патриаршіята не. Тѣзи послѣдната иска щото тѣзи владыци да извыкнѣтъ поне съ грѣши хме и да искатъ прошкѣ отъ онѣзи, които сж, даже спорѣдъ членовѣтъ на фирмана, тѣхны черковны началници. Съ други думы, Българитѣ трѣба да отхвърлятъ сичкытъ тѣзи владыци.

Сѣвѣта подтвърдава още че Българскыты прѣдставители, които сж подкрѣпили владыцитѣ сж подобно виноваты за непокорство и трѣба да ся осжждѣтъ отъ обществомъ ни на което тѣ сж были органыты.

Сѣвѣта ся отложило до днесъ за да опрѣдѣли една комисія натоварена да съразмысли за едно спогоженіе съ Българитѣ. Ний твърдѣ ще ся зачудиме ако В. Портъ пріѣмеше тѣзи отпѣвскателны начинны, които показватъ едно незачитаніе на властѣтъ ѣ.

**КУРРИЕ Д'ОРИАНЪ**, френскы вѣстникъ. Гръцката община държе въ недѣля едно голѣмо собрание подъ предѣдательството на Вселенскій патриархъ. Единъ отъ риторитѣ, чиновникъ на В. Портъ, два пѣти поималъ думата за да избличи правителството че ся намиса въ черковныты работы, за да издигне Гръцитѣ до облацѣтъ и обвини Българитѣ че сѣбѣтъ раздоръ. Сетѣвъ той предложилъ щото царскій фирманъ да ся глѣда като нѣщо нестанао, и да ся наченатъ прѣговоры съ Българитѣ върху основатъ на канонитѣ на православиенъ черковъ.

Единъ други членъ отъ Събраниемъ направилъ да ся пріѣме нѣговото мнѣніе отъ вышегласіето. Спорѣдъ туй предложеніе, Българитѣ трѣба да

ся призоватъ да припознайтъ канонитѣ на Черковитѣ, да осжждѣтъ изверженитѣ владыцы, и непокорното дѣло, което сж сторили като служихъ въ Българскятъ Черковъ на Богоявленіе. Съ тѣзи условія, патриаршіята щѣла да съгласи да вѣзе въ прѣговоры съ Българитѣ. Ако ли тѣзи послѣднитѣ не пріематъ туй условіе, въпросѣтъ щѣлъ да ся възложи на единъ вселенскы съборъ.

Патриарха далъ мнѣніе да ся опрѣдѣли една комисія за да испыта да ли казанното предложеніе е съобразно съ нуждытъ на положеніето; нѣ мнѣніето на Н. Святѣйшество никакъ немогло да преудолѣе.

### ДЪЛГОВЕТЪ НА ДЪРЖАВЫТЪ.

Нашитѣ читатели не ще прочетѣтъ долнитѣ рѣдове за дълговетѣ на държавитѣ безъ любопытство. Туй ще иматъ тука надъ какво да ся помислятъ.

Да поченемъ отъ Англіѣ.

Подаръ голѣмитѣ войны съ Наполеона първый англійскій дългъ бѣше достигналъ голѣмото количество 22 милиарда и 550 милиона франгы. Днесъ този дългъ са е смалилъ на 19 милиарда и 900 милиона франгы.

Дълга на Германіѣ прѣди послѣдній бой на 1870-1871 бѣше 4 милиарда и 300 милиона франгы.

Дълга на Франціѣ е 14 милиарда и 750 милиона франгы. Нѣ като заплати сичкытъ възнагражденія, които ѣ наложи послѣдній бой, дълга ѣ ще надимне 25 милиарда франгы.

Италійскій дългъ въ 1861 бѣше 2 милиарда и 100 милиона франгы. Днесъ той са вѣскачва на 7 милиарда и 127 милиона.

Испанія има дългъ около 8 милиарда. Това е твърдѣ много за нейныты средства; нѣ прѣшнѣнѣто ѣ деспотическо правителство не мислило за плашаніе. То глѣдало само да зема, че ако ще бы да ся пороби народа.

Дълга на Австріѣ са вѣскачва на 7 милиарда и 700 милиона франкы.

Португалія дължи единъ милиардъ и 483 милиона франгы.

На 1869 годинѣ Белгія свали своя дългъ отъ 973 милиона на 684 милиона. Данія е задължияла 300 милиона франгы. Швейцарія дължи около 132 милиона.

Русія има дългъ повече отъ 8 милиарда франгы. Турціѣ дължи повече отъ 2 1/2 милиарда или около 130 милиона лиры стерлинны.

Египетскій дългъ са вѣскачва на единъ милиардъ франгы.

Дълга на Америкѣ е 11 1/2 милиарда.

Най разстроены финансы сж: Рускытъ, Австріѣскытъ и Испанскытъ.

### ОПАСЕНЪ МѢСЕЦЪ ЗА ВѢСТНИЦЫТЪ.

Мѣсецъ Януарія бѣше много опасенъ за тукашныты вѣстници. Туй имахъ сѣкы часъ надъ главѣтъ си саблята на Дамоклеса.

Тѣи, този мѣсецъ видѣ да са спрѣтъ четири цариградскы листовѣ.

Македонія, българскы вѣстникъ, са спрѣ за три мѣсеца.

Еспри, френскы вѣстникъ, са спрѣ за четири мѣсеца.

Арапатъ, арменскы вѣстникъ, са спрѣ за четири мѣсеца.

Басиретъ, турскы вѣстникъ, са спрѣ за два мѣсеца.

### ПОЛИТИЧЕСКЫ ИЗГЛѢДЪ.

**АВСТРІЯ** са раздѣли на двѣ половины, на два центра, за да са крѣпи по добрѣ. Нѣ понеже въ това дѣленіе на Австріѣскѣ и Маджарскѣ половины не сж глѣдахъ други интересы, освѣнъ онѣзи на Нѣмцытъ и Маджаритѣ; то укрѣпваніе и мира не можихъ да ся достигнѣтъ. Днѣсъ съ Виенѣ са борѣтъ Чехытъ и Поляцитѣ отъ Галиціѣ, а съ Песта са борѣтъ Хорватитѣ и Сърбытъ, и както еднытъ тѣи и другытъ налягатъ съ сичкытъ си силы да са почетѣтъ и тѣхныты народны и историче-

скы правдины. Чехытъ не рачихъ да проведѣтъ прѣдставители на Виенското законодателно събрание, защото правителството подтвърдава тѣхнѣтъ автономіѣ; а Хорватитѣ показажъ и показватъ таквозитвърдо съпротивленіе на Маджарското прѣобладаніе, щото маджарското правителство най послѣ припозна нуждытъ да примири тѣхныты интересы съ онѣзи на Маджарско. Сега ставатъ прѣговоры за това спогоженіе. Программата на народнѣтъ хърватскѣ партіѣ колкото за спогоженіето е доста умѣренна и съдържа слѣдующето: Хърватската войска трѣба да бѣде независима; началницытъ ѣ трѣба да сж Хърваты; ще сж устройтъ особенны началства и управление за тѣхъ войска въ Хърватско; сичкытъ офицеры ще ся назначаватъ по прѣдложеніе на Бана и въ случай на бой хърватската войска ще съставлява особено тѣло.

Въ ГРЪЦІЯ ставатъ по голѣмы бъркотѣ, отколкото другадѣ. Тамъ ниеой не мисли за общо благо и за порядкъ; сѣкы гони своето лично тържество. Едвамъ са основе едно министерство и ето че обиденитѣ честолюбія почеватъ да го нападатъ и да парализиратъ неговыты дѣйствиѣ. Преди два мѣсяца са свика народното събрание за удобреніе на различни законы и за урежданіе на държавѣтъ споредъ обычитѣ въ уставныты държавы. Нѣ прѣди еще да са допълни, то нападнѣ на министерството и го свали. Новото министерство нѣма по добра дѣлба; прѣди нѣколко деня и то паднѣ. За да са укрѣпи сегашното, царя трѣбаше да разпусти събраниемъ ѣ да не му позволи новы нападенія.

### СЪКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Пишатъ отъ Едрене на Куріера: Извѣстіето за изверженіето и заточеніето на тримата българскы владыцы възбуди прѣмнога духа на българскыты населенія въ сичкыты центровѣ на Европийскѣ Турціѣ отъ тука до Дунава и отъ Черно море до Адриатическо море. Не сж нѣколко стотины души които заевихъ своитѣ желанія, нѣ гжеты купове отъ петъ до шестъ хилады души които са стекохъ въ Пловдивъ, Ескы-загра, Къзанлъкъ, Търново, Сливенъ, Варна, Руссе и по други мѣста. Тѣзи маси са прѣдставихъ прѣвъ Конацитѣ на управителитѣ за да подадѣтъ жалбы които носехъ съ хилады подписи и които са отпращахъ на Великый Везиръ, като го моляхъ да прѣдстави на Султана смиренныты тѣхны молбы тѣи щото Н. Величество да благоизволи да възвърне отъ заточеніе тримата българскы владыцы за да можѣтъ да са занимажѣтъ съ устройството на българскятъ черковъ, споредъ царскій фирманъ.

**СЪКРАТЕНА ОСМАНСКА ИСТОРИЯ.** Тѣзи добри и полезна книга, която излѣзе тѣзи дны отъ печатъ са прѣведе и издаде на Българскы съиждивеніето на Българското Печатарско Дружество «Промышленіе» и намира са за проданъ въ книжарницѣтъ на П. Р. Славейкова.

**ИЗВѢСТІЕ.** Долоподписанный, родомъ Българинъ отъ Пловдивъ, извѣстѣва че работи печатѣ (мюхоры) на разны языци. Той може да прави буквы за книгоvezачи тѣи както и сѣкакѣвъ видѣ изображения, написи за дюгены и прочее съ най умѣреннѣ цѣнѣ. Той са намира въ магазинѣтъ на Г. Германа при Куле-капусу № 479. Който желае прочее да направи порѣчки за таквы работы може да са отпрати направо до него въ речениѣтъ магазинѣ. Стефанъ Касабоглу.

**ИЗВѢСТІЕ.** Българското Заемателно Дружество «Напредѣкъ» извѣстѣва че има отворено Саравско Банко на кѣето Дѣловодителството е повѣрено на Г-на Стефанъ Г. Златарова. Дружеството приказва нашитѣ съотечественници, които иматъ таквы работы като размененіе пары и прочее да са отнесжѣтъ на Бахч Капія № 2 до Г-на Ст. Г. Златарова.

За настоятелството писаря: Ив. Георгиевъ.